

Дзяржаўная ўстанова адукацыі  
«Раснянская сярэдняя школа»  
Камянецкага раёна

# Школьны музей дэкаратыўна – прыкладной творчасці

Кіраўнік музея: Шэптур Вераніка Аляксандраўна  
Удзельнікі савета музея: Каваленка Маргарыта, 10 клас  
Дзік Дар'я, 10 клас  
Хмялеўская Аліна, 8 клас

## Змест:

- ❖ Як добра, што музей наш ёсць у школе!
- ❖ Гісторыя заснавання музея
- ❖ Фонд музея
- ❖ Экскурсія «Школьны музей дэкаратыўна - прыкладной творчасці»
- ❖ Віктарына

Як добра, што музей наш ёсць у школе!  
Значыць, сувязь з часам не згубіць.  
Значыць, разам на жыццёвым коле  
Зможам мы мінулае ўзнавіць.

Ты ў музей прыйшоў – і ты ўжо ў мінулым,  
Бы гады перад вачыма паплылі.  
Паглядзі навокал і падумай:  
Продкі твае гэтак жа жылі.

Няхай сцяжынка ў музей не зарастае,  
Няхай гісторыі не дасць забыць,  
Няхай кожны тут усведамляе –  
Будучыні без мінулага не можа быць!

# Школьны музей дэкаратыўна – прыкладной творчасці

Запрашаем Вас у наш **школьны музей дэкаратыўна - прыкладной творчасці**.

Пачаў ён сваё існаванне 6 мая 1988 года. Заснавальнікам і першым кіраўніком музея была **Блінова Раіса Іванаўна**. У заснаванні музея прымалі ўдзел усе: вучні, бацькі, настаўнікі. Затым кіраўніком музея стала настаўніца гісторыі **Дубіна Наталля Іванаўна**. З 2006 года – настаўніца беларускай мовы і літаратуры **Міснік Ніна Васільеўна**. Зараз кіраўнік музея настаўніца беларускай мовы і літаратуры **Шэптур Вераніка Аляксандраўна**.

# Школьны музей дэкаратыўна – прыкладной творчасці

Наш музей мае этнаграфічную накіраванасць, налічвае 145 экспанатаў ( з якіх 100 асноўнага фонду).

## Асноўныя аддзелы экспазіцыі:

- ❖ Ткацтва
- ❖ Вышыўка
- ❖ Пляценне
- ❖ Вырабы з ільну
- ❖ Сучасная дэкаратыўна-прыкладная творчасць

# Школьный музей декоративного – прикладного творчества



# Школьні музей дэкаратыўна – прыкладнай творчасці



# Чырвоны куток

Традыцыйна пачнем нашу экскурсію з чырвонага кутка. У кожнай сялянскай хаце менавіта тут знаходзіліся абразы, упрыгожаныя вышыванымі ручнікамі. Аўтарам гэтага ручніка з'яўляецца жанчына Ганна, а вышыўка на ручніку датуецца 1880 годам. Гэта ручнік-набожнік, якому прыкладна 137 гадоў. Яго канцы злучаны і ўпрыгожаны карункамі.





# Ручнікі

У нашым музеі даволі шмат ручнікоў: ёсць ручнік-уціральнік, вясельны ручнік, а таксама сучасныя тканья і вышывныя ручнікі.



# Вышиваныя палотны

На супрацьлеглай сцяне знаходзяцца вышиваныя палотны. Сярод іх ёсць сюжэтныя, напрыклад, “Зімовы вечар” і прадметныя, напрыклад, “Кот” і “Букет”. Палотны ў асноўным вышыты крыжыкам. Раней яны, узятыя ў рамкі, служылі ўпрыгожваннем хат нашых продкаў.



# Зімовы вечар. Вышыўка крыжыкам

98

Зимний вечер.  
Вышивка крестом



# Вышыўка крыжыкам



# Гладзь



# Вясельнае плацце

Даволі даўні экспанат  
музея — вясельнае  
жаночае плацце з  
вышыўкай.



# Ільняная сарочка

Каштоўны экспанат нашага музея — ільняная жаночая сарочка з выштым каўняром, манішкай і рукавамі. Экспанату таксама больш за 100 гадоў. Усе аперацыі па стварэнні такой сарочки зроблены ўручную. Нават швы выкананы ніткай з іголкай, але вельмі акуратна і роўненька. Такія сарочки насілі не толькі жанчыны, але і мужчыны.



# Фартухі

Раней нашы жанчыны насілі такія прыгожыя святочныя фартухі, вышытыя чырвона-чорнымі ніткамі, якія гаспадыні фарбавалі самі, выкарыстоўваючы для гэтага адвары розных раслін.





# Падзорнікі

Ложак нашы продкі  
упрыгожвалі *падзорнікамі*,  
вышытымі гладдзю і  
акаймаванымі карункамі.



# КУФАР

У  
захоуваліся  
вйтканих  
вопратка,  
вышываны  
пасаг

куфры  
сувоі  
палотнаў,  
бялізна,  
дзявочы



139 Вышивка крестом для наволочек

140 Вышивка крестом для украшения дома

Гэты куток нашага музея прысвечаны ткацкай справе. Тут ёсць прыстасаванні для ткацкага станка, пралка і, нават, клубкі пражы.



# Ільняныя валокны

Вось тут  
прадстаўлены  
ільняныя валокны, якія  
трэба было захаваць  
нейкі час у выглядзе  
васьмёркі і кос



Вырабамі ткацкага станка з'яўяюцца не толькі палотны, але і палавікі, на якіх вы стаіце, посцілкі, якімі засцілалі ложкаі.



# Прылады працы

Для абмалочвання зерня  
нашы продкі карысталіся  
драўлянымі цапамі, а хлеб  
саджалі ў печ з дапамогай  
драўлянай лапаты



Ніжні ярус  
нашага музея  
прадстаўлены  
драўлянымі  
бытавымі  
прыстасаваннямі:  
валок, пранік,  
маслабойка, карыта,  
сіта.



Для апрацоўкі  
драўніны  
выкарыстоўвалі  
вярстак і рубанак





# Плеценыя вырабы

Таксама  
экспанатамі нашага  
музея з'яўляюцца  
плеценыя вырабы з  
саломы - карабы для  
разнастайнага  
прызначэння.



# Лапці

З лязы плялі кашы, а з  
лыка – лапці



# Бандарныя вырабы

3 бандарных  
вырабаў – бочка для  
саленняў



Супрацьлеглы бок прадстаўляе экспанаты бытавога прызначэння: прас на вуглях, лампы — газоўкі, бязмен, ліхтары





# Сялянскі быт

Заканчвае нашу аглядавую экскурсію стэнд “Сялянскі быт”, дзе прадстаўлены фатаздымкі тых бытавых прадметаў, якія на жаль, няма ў нашым музеі.



# Екскурсію праводзілі:

Каваленка Маргарыта



Хмялеўская Аліна















В і к т а р ы н а



**1. Чым карысталіся нашы  
продкі для абмалочвання  
зерня?**

# Драўляным цэпам






## 2. Што захоўвалі гаспадыні у куфры?

# Палотны, вопратку, бялізну





3. Якімі прыстасаваннямі  
карысталіся для апрацоўкі  
драўніны?



# Вярстак і рубанак





**4. З чаго плялі лапці? А кашы?**



**З лыка**




**З лазы**



4. Як называецца рэч, якой  
упрыгожвалі ложкак?

# Падзорнік






4. Як називалася месца ў хаце,  
дзе знаходзіліся абразы,  
упрыгожаныя вышыванымі  
ручнікамі?

# Чырвоны куток





Як добра, што музей наш ёсць  
у школе!

Значыць, сувязь з часам не  
згубіць.

Значыць, разам на жыццёвым  
коле

Зможам мы мінулае ўзнавіць.